

Posudek vedoucího diplomové práce Veroniky Vlkové: Diplomatický azyl

Jedná se o lehce nadprůměrnou diplomovou práci, a to jak rozsahem (54 s. vlastního textu a dalších 10 s. příloh a seznam použité literatury), tak i množstvím použité domácí i zahraniční literatury a pramenů, ale především způsobem zpracování. Zabývá se tématem, které je teoreticky poměrně náročné. I když o diplomatickém azylu existuje zmínka ve většině učebnic, podrobnější zpracování v české literatuře chybí, neboť jde o partikulární úpravu platnou v Latinské Americe.

Po formální stránce je práce na dobré úrovni, je napsána odborným jazykem, pečlivě, bez chyb a překlepů. Rovněž práce s literaturou a citování je standardní.

Práce má poměrně dobrou, promyšlenou strukturu. Dělí se – kromě úvodu a závěru – do deseti meritorních kapitol. V úvodu si autorka vymezila předmět a cíle diplomové práce, mezi něž správně zařadila i porovnání diplomatického azylu s institutem humanitárního útočiště.

První kapitola se zabývá vymezením některých pojmů, mimo jiné rozlišením územního a diplomatického azylu. Následující kapitola popisuje vývoj diplomatického obecně a v Latinské Americe zvláště. Těžiště diplomové práce se nachází v kapitole věnované smluvní úpravě diplomatického azylu v Latinské Americe. Diplomantka postupně rozebírá Úmluvu o mezinárodním trestním právu (1889) a dále úmluvám o diplomatickém azylu – havanské (1928), montevidejské (1933) a caracaské (1954). Zvláštní důraz byl položen na rozbor případu MSD Haya de la Torre (Peru v. Kolumbie, 1950) a na rozbor ustanovení Caracaské úmluvy, která reagovala na nedostatky starších úmluv a na rozsudek ve věci Haya de la Torre.

Následující dvě kapitoly mapují praxi v Latinské Americe a praxi ostatních států. Na důležitou právní otázku, zda praxe latinskoamerických států po uzavření caracaské úmluvy se vyvinula v partikulární (regionální) obyčej, odpovídá spíše negativně. Tento závěr je jistě přijatelný, ale autorka by měla vysvětlit určitý rozpor, když praxi latinskoamerických států označuje nejprve za jednotnou a o několik řádků dále za velmi nejednotnou (s. 31-32).

Do jisté míry jako exkurs působí kapitoly (číslované jako 7. a 8.), které srovnávají diplomatický azyl s obecným diplomatickým právem a institutem nedotknutelnosti diplomatické mise. Naproti tomu pro řešení výzkumné otázky se jeví jako plně relevantní kapitola 9., která mapuje praxi poskytování humanitárního útočiště mimo Latinskou Ameriku.

Zajímavý exkurs (též z historického pohledu) nabízí stručná kapitola o problému diplomatického azylu na konzulátech.

Práce je zakončena jednak kapitolou o budoucnosti diplomatického azylu (obsahující úvahy *de lege ferenda*), jednak vlastním závěrem, který výstižně shrnuje hlavní poznatky diplomové práce.

Jako u každé práce je i zde možné uvést některé připomínky a otázky. Tak např. v úvodu práce by stálo za objasnění, zda diskuse o možné kodifikaci na půdě OSN (popř. OSN svolané diplomatické konferenci) v polovině 70. let 20. století se skutečně týkala *diplomatického* azylu (*a contrario* územního azylu). Terminologicky i věcně nesprávné konstatování, že Organizace pro mezinárodní právo (ILA) dokonce vypracovala návrh úmluvy (s. 4). Sdružení pro mezinárodní právo (*International Law Association*) je totiž nevládní vědeckou organizací.

Pro účely obhajoby navrhuji kromě výše uvedené otázky obyčejotvorné praxe, aby diplomantka vysvětlila, v jakém kontextu se v 70. letech na půdě OSN diskutovala kodifikace diplomatického azylu.

Přes uvedené otázky, které svědčí spíše o složitosti problémů, považuji diplomovou práci za zdařilou a s výhradou úspěšné obhajoby ji předběžně hodnotím jako velmi dobrou až výbornou.

V Praze dne 11.1.2008

Prof. JUDr. Pavel Šturma, DrSc.